

Siseministeerium

Teie: 19.02.2025 nr 1-6/3111-1

Meie: 07.03.2025 nr 15.1-3/1111-1

Siseministri määruse „Siseministri määruste muutmine seoses välismaalaste seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse (rändemenetluste tõhustamine) eelnõuga“ eelnõu kooskõlastamine

Välisministeerium kooskõlastab siseministri määruse „Siseministri määruste muutmine seoses välismaalaste seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse (rändemenetluste tõhustamine) eelnõuga“ eelnõu järgmiste ettepanekute ja märkustega.

1. Eelnõu § 6 punktiga 5 täiendatakse paragrahvi 5 lõiget 1 punktiga 10 järgmises sõnastuses: „dokument taotleja välisriigis kriminaalkorras karistamise kohta.“ Hetkel ei selgu, kuidas seda nõuet peab täitma taotleja olukorras, kus teda ei ole karistatud või mis saab juhul, kui isiku elukohariigis sellist dokumenti ei väljastata. Samuti puudub selgus, kas isik peab nimetatud dokumendi tooma oma elukoha- või kodakondsusjärgsest riigist. Teeme ettepaneku täiendada seletuskirja vastavate selgitustega ning kaaluda eelnõu sõnastuse täpsustamist, näiteks järgmiselt: „dokument taotleja välisriigis kriminaalkorras karistamise või karistuse puudumise kohta või tõend selle kohta, et sellist dokumenti ei ole isikul asukohariigist võimalik saada.“

2. Eelnõu § 6 punktiga 10 täiendatakse paragrahvi 6 lõikega 4¹ järgmises sõnastuses: „kui pikaajalise viisa taotluse esitab taotleja esindaja, lisatakse taotlusele esindusõigust tõendav dokument.“ Teeme ettepaneku selgitada eelnõu seletuskirjas, millisel kujul peab olema esitatud esindusõigust tõendav dokument, näiteks kas piisab paberkandjal dokumendi koopiast.

3. Eelnõu § 6 punktiga 22 täiendatakse paragrahvi 9 lõiget 1 punktiga 10¹ järgmises sõnastuses: „andmed taotleja õppimise, töötamise ja muude oluliste asjaolude kohta.“ Sättest ei selgu, milliseid muid asjaolusid silmas peetakse ning kas need peavad seostuma taotleja tegevusalaga või on silmas peetud üldiselt muid asjaolusid. Teeme ettepaneku lisada täiendav selgitus seletuskirja ning kaaluda eelnõu sõnastuse täpsustamist näiteks järgmiselt: „andmed taotleja õppimise, töötamise ja muude taotleja tegevusega seotud oluliste asjaolude kohta.“

4. Eelnõu § 6 punktiga 23 täiendatakse paragrahvi 9 lõike 1 punkti 11 järgmises sõnastuses: „sotsiaalmeedia kontod“. Eelnõust ega eelnõu seletuskirjas ei selgu, kas taotleja peab esitama kasutatavate rakenduste loetelu või konto kasutajanimed. Teeme ettepaneku täiendada eelnõu seletuskirja vastavate selgituste ning võimalike näidetega.

5. Eelnõu § 6 punktiga 27 täiendatakse paragrahvi 9 lõikega 5 järgmises sõnastuses: „Lõike 1 punktis 10¹ nimetatud andmete esitamist ei nõuta: 1) kui andmed on esitatud varasemalt

lühiajalise töötamise registreerimise taotlemisel ja need ei ole pärast eelmise lühiajalise töötamise registreerimise taotluse esitamist muutunud; 2) kui andmed on esitatud varasemalt pikaajalise viisa taotlemisel ja need ei ole pärast eelmise pikaajalise viisa taotluse esitamist muutunud.“ Leiname, et sellise erandi tegemine on põhjendatud ka elamisloa menetluse käigus esitatud andmetele. Selgitame samas, et välisesinduses ei ole konsulaarametnikul võimalik tutvuda lühiajalise töötamise registreerimise toimikuga ega elamisloa menetluse toimikuga ning tal ei ole võimalik kontrollida, kas varem on andmeid esitatud. Seetõttu palume selgitada, kuidas on planeeritud praktikas selle nõude täitmine.

6. Välisministeeriumi hinnangul ei täida eelnõu § 6 punktidega 16 ja 27 planeeritavad muudatused riigi menetluskoormuse vähendamise eesmärki, sest muudatustega kaasneb Välisministeeriumile täiendav töökoormus, mis seisneb rohkemate dokumentide analüüsis ja kontrollis. Juhul, kui eelnõu § 6 punktidega 16 ja 27 planeeritavad muudatused on siiski vajalikud, tuleb ajakohastada ka pikaajalise viisa menetluse regulatsiooni.

Selgitame, et kehtiva välismaalaste seaduse järgi otsustab pikaajalise elaniku elamisloa andmise või andmisest keeldumise Politsei- ja Piirivalveamet (PPA) ning pikaajalise viisa andmise või andmisest keeldumise Eesti välisesinduses konsulaarametnik. Konsulaarametnik ei ole pädev hindama ohtu riigi julgeolekule ega avalikule korrale. Seetõttu kooskõlastab konsulaarametnik viisa andmise Siseministeeriumi valitsemisala asutustega. Välisministeeriumi hinnangul võiks olla seetõttu mõistlik ühtlustada ja ajakohastada ka menetlusprotsessi, sealhulgas tehniliselt, näiteks mõlemat liiki taotluste esitamise PPA loodava taotluste esitamise ühise portaali kaudu.

Arvestades seda, et eelnõu eesmärgid on menetluskoormuse vähendamine ning regulatsiooni ajakohastamine, arvestades praktikas ilmnenu kitsaskohti ja pidevalt muutuvat väliskeskkonda, oleks seega kõige mõistlikum kui pikaajalise viisa andmise või andmisest keeldumise otsuse teevad siseministeeriumi haldusala allasutused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Tsahkna
minister

Hanna Maria Kokla 58668811
HannaMaria.Kokla@mfa.ee